

Präsemediiling
Kiel, 18.03.2009

Pressesprecher Per Dittrich, Tel. (04 31) 988 13 83

Düsternbrooker Weg 70
24105 Kiel

Tel. (04 31) 988 13 80
Fax (04 31) 988 13 82

Norderstraße 74
24939 Flensburg

Tel. (04 61) 144 08 300
Fax (04 61) 155 08 305

E-Mail: info@ssw.de

Det danske mindretal er pengene værd

Det danske mindretal i Sydslesvig beklager, at det er blevet genstand for en negativ debat i forbindelse med Undervisningsministeriets håndtering af tilskud til de danske organisationer syd for grænsen. "Mindretallet er pengene værd og må ikke drages i tvivl, fordi den administrative dokumentation for disse tilskud hidtil har været anderledes end i Danmark", siger formanden for de danske organisationers fællesråd, Det Sydslesvigske Samråd, Per Goldberg.

"Selvfølgelig vil vi sammen med Undervisningsministeriet gøre hvad vi kan, for at leve op til Rigsrevisionens krav om mere transparence omkring statstilskuddene. Vi har selv en stor interesse i at gøre tydeligt, at pengene bruges fornuftigt og at mindretallet også i dag udgør en merværdi for det danske samfund, der retfærdiggør den store støtte fra Danmark, vi har modtaget siden 1920.

Den aktuelle debat om den administrative kontrol med disse tilskud tilslører, at det handler om et levende dansk samfund i Sydslesvig med mere end 100 danske skoler og børnehaver, danske fritidshjem, en dansk sundhedstjeneste, et dansk biblioteksvæsen, et utal af danske foreninger, danske menigheder, et dansk dagblad samt et dansk politisk parti, der er repræsenteret i 77 kommuneråd og fem amtsråd i Sydslesvig og i delstatsparlamentet for Slesvig-Holsten.

For os danske i Sydslesvig er det en værdi i sig selv, at vi stadig har mulighed

for at føre et dansk liv i vores hjemstavn. Derudover bidrager mindretallet til, at dansk kultur og sprog er populær og respekteret i Nordtyskland. Vi fungerer også som brobyggere mellem de to lande og yder et væsentlig bidrag til et godt forhold mellem Danmark og Tyskland. Gennem vort politiske parti er vi med til at sætte danske ideer og værdier på dagsordenen i tysk politik. Mindretallet fungerer altså som "ambassadør" for Danmark og er samtidigt et internationalt respekteret eksempel på, hvordan flere kulturer kan leve fredeligt sammen i gensidig respekt for hinandens forskellighed.

Et folkeligt dansk liv på den anden side af grænsen er på mange måder en uvurderlig merværdi for alle danskere og må ikke drages i tvivl, fordi bogføring og arbejdskontrakter i Tyskland ser anderledes ud end i Danmark. Den danske kultur i Sydslesvig er kun så stærk, som den ideelle og økonomiske støtte vi modtager fra dagens Danmark. Derfor håber og forventer vi, at Rigsrevisionens rapport der jo handler om administrative procedurer ikke misbruges til at stille spørgsmålstejn ved støtten til det danske arbejde i Sydslesvig", siger Per Gildberg.

Baggrund: En halv milliard til et godt formål

Syd for grænsen lever der et stort antal mennesker, der bekender sig til dansk sprog og kultur - et dansk nationalt mindretal. Danmark har siden 1920, da grænsen blev trukket, støttet deres indsats for at bevare dansk sprog og kultur syd for grænsen. Støtten går til dansk folkeligt arbejde i alle dets facetter: Skoler, børnehaver, ungdomsarbejde, foreningsliv, kirke, politisk interessevaretagelse, kulturarrangementer m.m.

Statstilskuddet muliggør sammen med tyske tilskud og medlemmernes egne bidrag, at det danske mindretal - ml. 40 og 50.000 borgere syd for grænsen - dyrker dansk sprog og kultur på højt niveau. De gør det af fri vilje og med stor sympati, tilknytning og indblik i dansk mentalitet, tankegang og værdier. Det har mange fordele for Danmark:

- Kendskabet til dansk sprog og kultur syd for grænsen udgør en optimal grobund for det stadig tættere samarbejde på tværs af grænsen.
- Samtidigt er mindretallet med til at formidle danske ideer og værdier ind i det tyske samfund. Mindretallet er i bedste forstand ambassadører, der skaber velvilje og forståelse for Danmark og danskerne langt ind i tyske rækker.
- Mange elever videreuddanner sig i Danmark og tilfører således det danske samfund ekstra arbejdskraft og ofte en særlig kvalifikation qua deres kendskab til tyske forhold.
- Gensidig forståelse for nabolandets sprog og kultur er altafgørende for et grænseland i dynamik. Alternativet er to randregioner med svage

perspektiver.

- Grænselandet er en solstrålehistorie om, hvordan to lande kan gå fra krig, national konflikt og mistillid til et stadig bedre samarbejde. Danmarks og Tysklands moderne mindretalspolitik, der bygger på respekt og anerkendelse på begge sider, har muliggjort denne fascinerende udvikling. At det ikke er nogen selvfølge, viser adskillige andre grænsekonflikter i Europa om.
- Danmark er et relativt lille sprog- og kulturrum. Et velfungerende grænseland med en glidende overgang fra dansk-nordisk til tysk / centraleuropæisk kultur er den bedste garanti for at fastholde dette danske kulturrum i sin helhed.
- Med denne mindretalspolitik er Danmark også internationalt et foregangsland, der med troværdighed kan styrke udviklingen i andre konfliktregioner.

I Sydslesvig er man naturligvis indstillet på at modernisere og effektivisere, hvor det er muligt. De overordnede driftsudgifter er imidlertid ret lette at forklare:

- Størstedelen af midlerne går til driften af et dansk skolevæsen med omtrent 50 danske skoler og lidt flere børnehaver, spredt ud over et areal der svarer til ca. Sønderjyllands. Dette skolesystem er forudsætningen for at bevare dansk sprog og kultur syd for grænsen, hvor det efter manges opfattelse står langt stærkere i dag end i 1920'erne.
- Resten af midlerne går til det folkelige og kirkelige arbejde i al dens mangfoldighed. For der skal naturligvis mere til at fastholde dansk sprog og kultur i Flensborg end der skal i Randers. Derfor kan man dyrke mange af sine interesser i en dansk kontekst: Kulturarrangementer, kirkegang, ungdoms- og idrætsaktiviteter, fællesskabet omkring fx erhvervs- og landbrugsinteresser samt meget mere.
- For mindretallet består naturligvis af alle generationer: Børn, unge, forældre og gamle. Ideen er, at det danske mindretal udgør en helhedsramme, og det giver derfor ikke mening at frasortere en aldersgruppe eller segment. Skarpt formuleret: Din danske tilknytning gælder lige meget, hvad enten du er til fodbold, lotto eller symfonikoncert.
- Det betyder ikke, at der ikke kan være områder med uudnyttede synergier. Omvendt hører det altså med til billedet, at driften af fx skole, kirke, bibliotek, kultur og idrætsarbejde er lige så forskellige i Flensborg / Slesvig som i Randers. Det er derfor ikke nogen indlysende genvej til rationalisering at lægge vidt forskellige institutionstyper sammen.

Rigsrevisionens rapport nævner flere specifikke forhold, som i pressen er blevet udlagt som vennetjenester, herunder personalelån, tjenesteboliger og regnskabsrod. De fleste af kritikpunkterne bærer desværre præg af, at der ikke er foretaget en egentlig direkte høringsfase i forhold til de sydslesvigske organisationer.

Disse kritikpunkter i Rigsrevisionens rapport er ikke udtryk for et sløset forhold til statstilskud, men udspringer af forskellene mellem Danmark og Tyskland i lovgivning, i bogføring og i overenskomster. Alle mindretallets organisationer må følge den tyske lovgivning. Desuden følger flere af mindretallets organisationer på overenskomstområdet tyske rammebetingelser. For nogle af de danske foreningers vedkommende er de såkaldte personalegoder en slags lønforudbetalingsordning, der udspringer af gældende tyske kollektive overenskomster. På det tyske arbejdsmarked er denne ordning meget almindelig både inden for den private og offentlige sektor. Hovedparten af foreningerne følger på overenskomstområdet tyske rammebetingelser, fordi det danske mindretal nu engang lever i Tyskland.